

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Volkovou ve věci
žalobce: **A. S.**

státní příslušnost: Republika Kosovo

zastoupen Mgr. Denisou Belošovičovou, LL.M., advokátkou
sídlem Bohumínská 788/61, 710 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 2. 2025, č. j. OAM-24339-14/TP-2024,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 2. 2025, č. j. OAM-24339-14/TP-2024, **se ruší** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** uhradit žalobci k rukám Mgr. Denisy Belošovičové, advokátky, náhradu nákladů řízení ve výši 13 140 Kč, a to ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce – státní příslušník Republiky Kosovo – se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 2. 2025, č. j. OAM-24339-14/TP-2024, (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný podle § 87k odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítl jeho žádost o vydání povolení k trvalému pobytu, neboť je důvodné nebezpečí, že by žalobce mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Žalobce podal dne 26. 8. 2024 žádost o povolení k trvalému pobytu občana třetího státu, který je rodinným příslušníkem občana EU. V žádosti uvedl, že má syna.
3. Opis z evidence rejstříku trestů fyzických osob z 21. 11. 2024 obsahuje odsouzení žalobce za dva trestné činy, z toho trestný čin vydírání byl prominut amnestií dne 1. 1. 2013 a trestný čin těžké ublížení na zdraví z nedbalosti byl zahlazen zaplacením dne 12. 8. 2016.
4. Okresní soud v Opavě trestním příkazem ze dne 8. 6. 2010, č. j. 27 T 90/2010-213, uznal žalobce a další osobu vinnými z přečinu vydírání dle § 175 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, (dále jen „trestní zákoník“). Přečin žalobce spáchal dne 11. 4. 2010. Byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku. Výkon trestu byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání dvou let.
5. Rozsudkem Okresního soudu v Benešově ze dne 9. 2. 2015, č. j. 10 T 47/2013-376, byl žalobce uznán vinným za spáchání přečinu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti dle § 147 odst. 1, 2 trestního zákoníku. Žalobce způsobil poškozenému těžkou újmu na zdraví tím, že dne 11. 6. 2010 nerespektoval dopravní předpisy (přednost v jízdě), narazil do cizího vozidla, jehož řidič utrpěl zlomeninu jamky kyčelního kloubu a otřes mozku, což si vyžádalo hospitalizaci v nemocnici a další omezení v běžném způsobu života a léčbu po dobu tří měsíců. Byl mu uložen peněžitý trest. Žalobce se proti rozsudku odvolal, avšak odvolání Krajský soud v Praze usnesením ze dne 11. 8. 2015, č. j. 10 To 130/2015-314, odmítl.
6. Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje, odbor cizinecké policie, vyhotovila dne 26. 11. 2024 záznam o provedené bytové kontrole ze dne 25. 11. 2024. V bytě byla zastižena přítelkyně žalobce. Ta uvedla, že žalobce v průběhu týdne provádí stavební práce se svou firmou SARAQI s. r. o. a na adresu se vrací na víkend. V bytě bydlí společně se dvěma dětmi. V bytě se nacházely osobní věci a věci denní potřeby žalobce a bylo patrné, že žalobce s přítelkyní sdílí společnou domácnost a o syna se stará.
7. V protokolu o nahlédnutí do spisového materiálu a vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí žalobce dne 28. 1. 2025 uvedl, že se chce s podklady seznámit. Měl za to, že jeho trestní rejstřík může být pro posouzení jeho žádosti problematický. Uvedl, že činů lituje, není na to hrdý, ale byl tehdy mladý, už je to skoro 15 let, kdy k potyčce došlo a on nezvládl své emoce. Nyní žije a podniká jako slušný občan, žije spořádaný rodinný život, má 2 syny, kterým chce být vzorem spolu s přítelkyní. Již 3 roky má vážné zdravotní problémy. Žádá o trvalý pobyt, aby mohl dokončit své rodinné poměry – oženit se, být uveden v rodném listu druhého syna a také chce, aby jeho synové nesli jeho příjmení.

8. Správní spis dále obsahuje: kopii rodného listu syna žalobce, rozpis nájmu a služeb spojených s užíváním družstevního bytu a smlouvu o nájmu družstevního bytu.
9. Napadeným rozhodnutím žalovaný žádost žalobce o povolení k trvalému pobytu zamítl. Žalovaný se nejprve zaměřil na vymezení pojmu veřejný pořádek. K tomu odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu a na Směrnici č. 2004/38/ES. Žalovaný tedy posuzoval, zda žalobcovo jednání, které naplnilo skutkovou podstatu dvou trestných činů, může představovat i v současnosti závažné porušení veřejného pořádku. Žalovaný si opatřil příslušné podklady – trestní příkaz vztahující se k trestnému činu vydírání a trestní rozsudek vztahující se k trestnému činu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti. Žalovaný zkonstatoval, že se nejedná o jediné odsouzení za spáchání trestného činu. V případě prvního přechodu se jednalo o vydírání s trestem odnětí svobody na jeden rok s podmíněným odkladem na dva roky, u druhého přechodu byl žalobce odsouzen za přečin těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti a byl mu uložen peněžitý trest. Je tedy zřejmé, že popsání jednání představují opakované narušení veřejného pořádku. Jednání jsou sama o sobě natolik závažná, že představují závažné porušení veřejného pořádku. Ačkoliv došlo k zahrazení odsouzení, nebrání to v tom, aby totéž jednání bylo pro účely řízení o žádosti o povolení trvalého pobytu hodnoceno jako závažné porušení veřejného pořádku. Zahrazení odsouzení nenastoluje fikci, že se čin, skutek nestal. Pouze se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen. Žalovaný má za to, že vydírání se zbraní není pochybením, které by bylo možno jen tak přejít. Žalobce se úmyslně dopustil spáchání přečinu vydírání, dokonce za přítomnosti zbraně, musel si tedy být vědom případných negativních následků jeho jednání. Dopustil se závažného protizákonného jednání, když dal najevo, že nemá respekt k právnímu systému České republiky. Žalovaný žalobcovo jednání tak nepovažuje za „běžné“ provinění, ale za závažné narušení veřejného pořádku. Po dvou měsících od spáchání prvního trestného činu se pak dopustil těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti, když nerespektoval dopravní značku a nedal přednost v jízdě. Žalobce se sice poté nedopustil žádného dalšího trestního jednání, žalovaný je ovšem toho názoru, že dosud neuplynula dostatečně dlouhá doba na to, aby mohlo být na účastníka řízení pohlíženo, jako by nebyl odsouzen. V takovém případě si původní jednání, kterým došlo k závažnému narušení veřejného pořádku, pro účely vydání potvrzení o trvalém pobytu zachovává stále svou aktuálnost. Cizinci nic nebrání v tom, aby na území České republiky nadále pobýval na základě povolení k přechodnému pobytu. Nad výše uvedené žalovaný dodal, že nemá povinnost zabývat se dopadem rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce. Žalovaný dospěl k závěru, že účastník řízení i nadále představuje nebezpečí veřejnému pořádku, a to s ohledem na předchozí závažnou trestnou činnost. Důsledek napadeného rozhodnutí o zamítnutí žádosti účastníka řízení na území nevede účastníka řízení k povinnosti vycestovat z území České republiky. Správní orgán v rámci posouzení přiměřenosti tedy poměřuje, zda nebezpečí, které účastník řízení pro veřejný pořádek České republiky představuje, je důvodem dostatečně závažným, aby účastník řízení s ohledem na jeho rodinný a soukromý život nebylo již umožněno v podstatě neomezeně pobývat (na základě povolení k trvalému pobytu). V tomto případě pobyt žalobce na území České republiky představuje závažné narušení veřejného pořádku České republiky, odůvodňuje veřejný zájem na tom, aby se na území České republiky nezdržovali cizinci, kteří takové ohrožení představují, i případný zásah do soukromého a rodinného života. Zásah do rodinného a soukromého života by musel být mimořádně závažný. Žalovaný dospěl k závěru, že zjištěné skutečnosti odůvodňují závěr, že v případě žalobce jsou důsledky

napadeného rozhodnutí přiměřené jeho důvodu. Žalovaný dále reagoval na tvrzení doplněná žalobcem při seznámení se s podklady pro rozhodnutí dne 28. 1. 2025. Žalovaný k tomu uvedl, že si je vědom, že přečin vydírání byl spáchán před delší dobou, nicméně s ohledem na charakter tohoto trestného činu trvá na svém stanovisku, že si tento přečin zachovává svou aktuálnost. Dle jeho názoru je legitimní požadovat, aby chování uchazeče o povolení k trvalému pobytu nevykazovalo po relativně dlouhou dobu žádné excesy. Byť by se mohlo zdát, že delikt ní jednání je neaktuální, nelze této domněnce přisvědčit, a to s ohledem na specifické dopady rozhodnutí o udělení trvalého pobytu. Od spáchaného přečinu by nemělo být odhlédnuto, jelikož trvalý pobyt je exkluzivní formou pobytu. Žalovaný i nadále může v České republice pobývat a vést rodinný život (oženit se, být uveden v rodném listu dítěte).

II. Žaloba

10. Žalobce v žalobě nejprve odkázal na Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že sice předchozí odsouzení pro trestný čin samo o sobě přijetí takového opatření (zamítnutí žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu) neodůvodňuje, nicméně jednání občana Evropské unie, které naplňuje znaky trestného činu, může mít celou škálu podob, zejména může nabývat různé společenské nebezpečnosti. Z tohoto pohledu je rozdíl, pokud se občan Evropské unie dopustí neúmyslného trestného činu a trestného činu úmyslného, pokud se dopustí přečinu nebo zločinu nebo pokud trestnou činnost páchá opakovaně. Žalobce poukázal, že tento právní závěr žalovaného není ve směrnici uveden.
11. K hodnocení, zda naplnění skutkové podstaty trestných činů představuje závažné porušení veřejného pořádku, žalobce uvedl, že si žalovaný nevyžádal od příslušných soudů celé spisy, což je v rozporu s řádným zjištěním skutkového stavu a posouzením věci. Pokud by je žalovaný měl k dispozici, zjistil by konkrétní okolnosti spáchaní přečinu vydírání. Žalobce spáchal přečin s další osobou, nevydíral neznámou osobu, ale poškozeným byla osoba, která jim dlužila peníze ze společné obchodní činnosti. Žalobce se ohradil proti tvrzení, že vydírání bylo spácháno se zbraní a zbraň byla aktivně použita. V trestním příkazu je pouze uvedeno, že jeden z pachatelů měl za pasem střelnou zbraň, přičemž podle žalobce se jednalo o plynovou pistoli. Žalobce poukázal také na to, že mu byl trest prominut amnestií a v takovém případě se na něj hledí, jako by nebyl odsouzen. Za dobu od spáchaní přečinů žalobce nespáchal žádný trestný čin, vede řádný život, poctivě si vydělává peníze a pečuje o svého nezletilého syna. Proto žalobce neohrožuje a nenarušuje závažným způsobem veřejný pořádek, a to ani s ohledem na druhý přečin spáchaný z nedbalosti.
12. Žalobce dále uvedl, že žalovaný sice hodnotil, jakou „sílu“ má povolení trvalého pobytu a je legitimní požadovat, aby chování žadatele o povolení k trvalému pobytu nevykazovalo po relativně dlouhou dobu žádné excesy, ani ojedinělé, avšak tuto dobu žalovaný již dále nedefinoval a ani blíže neurčil.
13. Žalobce také nesouhlasil s tvrzením, že uvedené přečiny představují závažné porušení veřejného pořádku. Od spáchaní uvedených přečinů uplynulo asi patnáct let a za tuto dlouhou dobu žalobce nespáchal žádný jiný trestný čin, za který by byl pravomocně odsouzen. Přesto žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že dosud neuplynula dostatečně dlouhá doba na to, aby mohlo být na žalobce pohlíženo jako by nebyl odsouzen a zachovává si stále svou aktuálnost. Žalobce s tímto tvrzením žalovaného zásadně nesouhlasí, protože patnáct let řádného života je velice dlouhá doba a svědčí o jeho nápravě a o tom, že se poučil z chyb svého mládí a nyní vede spořádaný život. Žalovaný v

odůvodnění také uvedl, že žalobci nic nebrání v tom, aby i nadále pobýval na území České republiky na základě povolení k přechodnému pobytu. Toto tvrzení je v logickém rozporu s tím, že i po patnácti letech aktuálně narušuje veřejný pořádek, což je důvod pro neudělení povolení k trvalému pobytu.

14. Žalobce má za to, že žalovaný se dostatečně nevypořádal s dobou, která uplynula od spáchání uvedených skutků, za které byl odsouzen. Pouhé konstatování, že neuplynula dostatečně dlouhá doba, aby mohlo být na něj pohlíženo jako by odsouzen nebyl, bez bližšího odůvodnění, proč patnáct let není dostatečně dlouhá doba, nelze považovat za řádné odůvodnění. Proto žalobce považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že nevyšlo najevo, že by se žalobce, kromě dvou skutků, za které byl odsouzen, když jeden z nich byl spáchán z nedbalosti, dopustil ještě jiného narušení veřejného pořádku. Je také nepochybné, že se na něj hledí jako by odsouzen nebyl. Žalovaný při posouzení žádosti žalobce o vydání povolení k trvalému pobytu neposoudil, zda je s ohledem na všechny individuální okolnosti a dobu, která uplynula od spáchání přečinů, žalobce nadále závažnou hrozbou pro veřejný pořádek.
15. Na závěr uvedl, že žalovaný nesprávně posoudil přiměřenost dopadů jeho rozhodnutí o zamítnutí žádosti žalobce o vydání povolení k trvalému pobytu. Nezohlednil závažnost a druh protiprávního jednání, resp. skutků, které spáchal před patnácti lety, jeho rodinné vazby, ekonomické poměry či společenské vazby. Konstatoval, že se dopustil natolik závažného protiprávního jednání, že nelze jeho možný zásah do jeho rodinného života považovat za nepřiměřený.
16. Z uvedených důvodů žalobce žádal, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

17. Žalovaný se ve svém vyjádření ze dne 15. 5. 2025 nejprve vyjádřil k argumentaci žalobce, že od spáchání trestné činnosti uplynula již řada let a žalobce se „osvědčil“, tudíž aktuálnost narušení veřejného pořádku je nulová. K tomu žalovaný odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu.
18. Žalovaný má za to, že skutečnosti zjištěné v rámci odůvodnění trestních rozsudků jsou více než dostatečné, tyto žalovaný nezpochybnil a vycházel z nich; vzhledem k absenci dalších tvrzení ze strany žalobce žalovaný neměl povinnost zkoumat rodinný život. Žalobce se vyjádřil k podkladům pro rozhodnutí. Žalovaný ze zjištěných okolností vycházel a nezpochybnil je, přistoupil k posouzení dopadu do soukromého a rodinného života a protože nic dalšího konkrétního žalobce nedoložil, ani netvrdil, pak přistoupil k zamítnutí jeho žádosti o trvalý pobyt, neboť má za to, že veřejný zájem převážil nad soukromým zájmem žalobce a vyhodnotil jeho dopad do jeho života jako minimální, neboť zde pobývá na základě povolení k přechodnému pobytu a nehrozí mu tudíž nucené opuštění republiky a oddělení od jeho družky a dítěte.
19. Žalovaný uvádí, že řízení o žádosti o trvalý pobyt rodinného příslušníka občana EU je řízením o žádosti a je tak plně na žalobci předkládat důkazy a návrhy na podporu svých tvrzení, tak aby správní orgán I. stupně zjistil řádně skutkový stav věci. Žalovaný tak vycházel ze všech jemu dostupných informací a další aktivita tak byla plně na straně žalobce.

20. Žalovaný má za to, že napadené rozhodnutí řádně zdůvodnil, posoudil veškeré zákonné skutečnosti a v rámci řízení o žádosti žalobce vycházel i ze skutečností zjištěných z trestních rozsudků. Žalovaný tedy konstatuje, že toto rozhodnutí nepovažuje za nepřiměřené ani vzhledem k družce žalobce a jejich nezpl. dětem, když v současné době má žalobce stále platné povolení k přechodnému pobytu a může tedy i nadále na území pobývat a s dítětem se vídat, podílet se na jeho výchově.
21. Na základě výše uvedeného žalovaný shrnul, že si je vědom čl. 27 odst. 2 směrnice 2004/38/ES, i potřeby posuzování dopadu do soukromého a rodinného života cizince. Ovšem v případě žalobce musí konstatovat, že ten, díky své bohaté a pestré trestní minulosti, i opětovné zadržení na území Francie, kde má soudní vyhoštění, namísto opuštění republiky, zde na území i nadále protiprávně pobývá, a nerespektuje tak opět právní předpisy České republiky, i nadále tak představuje aktuální ohrožení veřejného pořádku. Dle názoru žalovaného v případě žalobce nejsou dány žádné okolnosti svědčící o významné míře ujištění, že podobné jednání u něho do budoucna již nehrozí. Naopak na základě okolností spáchání trestné činnosti, dále nejasnosti zaopatřování ohledně finančních prostředků, resp. žalobce není ani zaměstnaný, ani nepodniká, žije z jakýchsi prodejů opravených aut z Francie, je žalovaný toho názoru, že žalobce i nadále představuje aktuální hrozbu pro veřejný pořádek.
22. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby krajský soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

23. Žaloba byla podána včas [§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)], osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).
24. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
25. O žalobě rozhodl soud bez nařízení jednání podle § 51 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
26. Žaloba je důvodná.
27. Krajský soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností. Krajský soud odkazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které platí, že „[z] odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši“ (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46, ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53, nebo ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109). Jinými slovy, z rozhodnutí správního orgánu musí plynout, jaký skutkový stav vzal správní orgán za rozhodný, jak uvažil o pro věc podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem rozhodné skutečnosti posoudil. Z odůvodnění rozhodnutí musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé.

28. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. rozsudky NSS ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64). Soud zdůrazňuje, že nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy žalobce o tom, jak by mělo být rozhodnutí správního orgánu odůvodněno. Jedná se o objektivní překážku, která soudu fakticky znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (srov. rozsudky NSS ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016-24, či ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017-35).
29. Krajský soud má za to, že napadené rozhodnutí trpí shora uvedenými vadami. Přes značnou obsáhlou napadené rozhodnutí nezohledňuje dostatečně konkrétní okolnosti případu, neobsahuje přezkoumatelné úvahy, které by mohl krajský soud řádně přezkoumat v soudním řízení.
30. Podle § 87k odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců ministerstvo žádost o povolení k trvalému pobytu zamítne, jestliže je důvodné nebezpečí, že by žadatel mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušuje veřejný pořádek. V nyní posuzované věci žalovaný shledal, že jsou naplněny podmínky pro zamítnutí žádosti, jelikož žalobce by mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Tento závěr však založil na obecném uvážení, které krajský soud hledává nedostatečným.
31. Žalobce namítal, že se žalovaný nedostatečně vypořádal s tím, že je důvodné nebezpečí, že by žalobce mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Taktéž měl za to, že žalovaný se nezabýval dostatečně dobou, která uplynula od spáchání uvedených skutků, za které byl odsouzen. Žalovaný podle žalobce nedostatečně posoudil podmínku *aktuálnosti* narušení veřejného pořádku. S uvedenou námitkou se krajský soud ztotožňuje.
32. Podle čl. 27 odst. 2 směrnice 2004/38/ES opatření přijatá z důvodů veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti musí být v souladu se zásadou přiměřenosti a musí být založena výlučně na osobním chování dotyčné osoby. Předchozí odsouzení pro trestný čin samo o sobě přijetí takových opatření neodůvodňuje. Osobní chování dotyčného jednotlivce musí představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Odůvodnění, která přímo nesouvisí s dotyčnou osobou nebo souvisejí s generální prevencí, nejsou přípustná.
33. Z judikatury Soudního dvora EU plyne, že opatření odůvodněná důvody veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti lze přijmout pouze tehdy, když se po konkrétním posouzení každého jednotlivého případu ze strany příslušných vnitrostátních orgánů ukáže, že osobní chování dotyčné osoby představuje *aktuální* skutečné a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti (srov. např. rozsudek velkého senátu SDEU ze dne 2. 5. 2018 ve spojených věcech K. a H. F., C-331/16 a C-366/16). Aby tedy mohlo ministerstvo cizinci neudělit povolení k trvalému pobytu kvůli výhradě veřejného pořádku, musí shledat, že jeho osobní chování aktuálně představuje skutečnou a dostatečně závažnou hrozbu pro veřejný pořádek. Zamítnutí žádosti nemůže být postaveno pouze na skutečnosti, že cizinec byl odsouzen pro trestný čin. Vždy je třeba přihlídnout k závažnosti a povaze spáchaného trestného činu, délce uloženého trestu, délce doby, po kterou byla trestná činnost páchána, k motivu trestné činnosti apod. (srov. rozsudek SDEU ze dne 3. 9. 2020, UQ a SI, C-503/19 a C-592/19, nebo rozsudek NSS ze dne 13. 7. 2023, č. j. 2 Azs 285/2022-57, č. 4523/2023 Sb. NSS). V rozsudku ze dne 13. 9. 2024, č. j. 5 Azs 133/2024-45, se NSS ve vztahu k totožně formulovanému § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců shrnul, že

toto ustanovení „*má výhradně preventivní, a nikoli sankční povahu. Předchozí protiprávní jednání žadatele samo o sobě ještě nepostačuje k tomu, aby byla žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu podle tohoto ustanovení zamítnuta. Někdejší trestná činnost ovšem v obecné rovině může být základem úvahy o tom, že žadatel i do budoucna představuje důvodné nebezpečí, že by mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Pouze s tím se však žalovaný při posuzování uvedeného rizika spokojit nemůže.*“ Nejvyšší správní soud v minulosti uvedl, že „*vše závisí na individuálním posouzení životních poměrů a chování cizince. Trestněprávní status cizince je v tomto ohledu pro správní orgány pouze východiskem autonomního posouzení pro účely zákona o pobytu cizinců. Informace o trestní historii cizince je správní orgán povinen si opatřit a patřičně je zohlednit, nicméně je třeba si být vědom odlišných účelů trestního a cizineckého práva*“ (rozsudek NSS ze dne 29. 5. 2020, č. j. 2 Azs 29/2019-33, bod 25). Žalovaný musí zvažovat mj. *závažnost a povahu spáchaného trestného činu, jakož i další individuální aspekty daného případu, jako je např. předcházející bezúhonnost či naopak opakování trestné činnosti u žadatele, chování žadatele ve vazbě či ve výkonu trestu a po propuštění, případně motiv, který jej ke spáchání trestného činu vedl, nebo jeho postoj k dosavadní trestné činnosti (srov. již zmíněné rozsudky NSS č. j. 5 Azs 383/2019-40, bod 31, a č. j. 5 Azs 137/2022-40, bod 23).*“

34. Výkladem výhrady veřejného pořádku se zabýval rozšířený senát NSS v usnesení ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010-151, č. 2420/2011 Sb. NSS. Konstatoval, že veřejný pořádek je nutno chápat a vykládat v kontextu dané právní úpravy a vycházet přitom z jejího účelu. Je však třeba mít na zřeteli, že zákon o pobytu cizinců pojem „veřejný pořádek“ a „závažné narušení veřejného pořádku“ užívá na více místech a v různých ustanoveních. Podle rozšířeného senátu nelze ke všem ustanovením, která se zmiňují o veřejném pořádku, přistupovat jednotně. Při výkladu pojmu „veřejný pořádek“ je tak nutné na tento pojem nahlížet nejen v kontextu určitého zákona a jeho účelu, ale rovněž v kontextu daného ustanovení, a zkoumat účel přímo dotčeného ustanovení, okolnosti jeho vzniku a původu apod. Konkrétní závěry učiněné v souvislosti s jedním ustanovením pak nelze bez dalšího přebírat a použít v případě ustanovení jiných, nýbrž je potřeba přihlížet ke specifickým okolnostem vzniku, původu a účelu ustanovení, stejně jako je třeba dané ustanovení vyložit ve vztahu k individuálním okolnostem jednotlivého případu.
35. S ohledem na to, že neudělení povolení k trvalému pobytu představuje méně intenzivní zásah do právní sféry cizince s povoleným pobytem, postačí pro kvalifikaci určitého jednání žadatele jakožto závažného porušení veřejného pořádku relativně menší intenzita (závažnost) takového jednání. Oproti správnímu vyhoštění je třeba také aktuálnost ohrožení veřejného pořádku vykládat odlišně. NSS dále poznamenal, že „*povolení k trvalému pobytu není jediným titulem, na jehož základě by byl stěžovatel oprávněn pobývat na území. Naopak, jedná se o „nejvyšší“ bytový titul, jehož může cizinec na území České republiky dosáhnout a který vede ke zrovnoprávnění cizince s občany České republiky v mnoha oblastech veřejného práva. Odepření povolení k trvalému pobytu současně neznamená, že by žadatel nebyl nadále oprávněn pobývat na území České republiky. Proto je legitimní požadovat, aby chování uchazeče o povolení k trvalému pobytu nevykazovalo po relativně dlouhou dobu žádné excesy, ani ojedinělé.*“ V rozsudku ze dne 18. 11. 2022, č. j. 3 Azs 235/2022-27, NSS uvedl, že „*umožnění cizinci pobývat na území ČR trvale a začlenit se tak na neomezenou dobu do tuzemské společnosti předpokládá značnou úroveň integrace a komplexní osvojení si jejích hodnot, institucí a principů uspořádání. Zvláště by cizinec pobývajícím v ČR trvale měl respektovat ty právní normy, které slouží k ochraně práv a zájmů osob považovaných za ty nejdůležitější v demokratické společnosti. V tomto směru jde například o zájem na ochraně života a zdraví, majetku, lidské důstojnosti a*

osobní svobody.“ (obdobně srov. také rozsudek NSS ze dne 4. 5. 2023, č. j. 10 Azs 67/2023–44).

36. Závěr žalovaného o tom, že je dáno důvodné nebezpečí, že by žalobce mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek se musí opírat o zjištění, že tento představuje aktuální nebezpečí pro veřejný pořádek, což je třeba posoudit podle individuálních okolností a chování daného cizince v každém jednotlivém případě. Stupeň vyžadované závažnosti a aktuálnosti nebezpečí, které daný cizinec představuje, se samozřejmě bude v jednotlivých případech lišit s ohledem na to, zda je v daném řízení rozhodováno např. o správním vyhoštění, vydání povolení k přechodnému pobytu, anebo právě povolení k trvalému pobytu.
37. Přezkoumatelnou úvahu, která by dostála výše uvedeným požadavkům na posouzení existence důvodného nebezpečí narušení veřejného pořádku, žalovaný v napadeném rozhodnutí neučinil. Žalovaný vycházel z toho, že žalobce byl v minulosti odsouzen za dva přečiny, a sice za přečin vydírání a dále za přečin těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti. Vyhodnotil tak (zejména na str. 4 napadeného rozhodnutí), že žalobce opakovaně narušil veřejný pořádek, a především první z přečinů je pochybení natolik závažné, že dosud neuplynula dostatečně dlouhá doba na to, aby mohlo být na žalobce pohlíženo, jako by nebyl odsouzen. Spáchání přečinu vydírání si tak dle žalovaného zachovává pro účely vydání potvrzení o trvalém pobytu stále svou aktuálnost. Takovéto odůvodnění považuje krajský soud za zcela nedostatečné.
38. Z trestních rozhodnutí, které si žalovaný opatřil, plyne, že přečin vydírání žalobce spáchal v dubnu 2010 a k přečinu těžkého ublížení na zdraví v nedbalosti pak došlo v červnu 2010. Za první přečin byl žalobce odsouzen v červnu 2010 a za druhý přečin v únoru 2015. Uložené peněžité tresty (jak plyne z opisu z evidence rejstříku trestů fyzických osob) žalobce zaplatil. Výkon trestu odnětí svobody byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání dvou let, přičemž 1. 1. 2013 došlo k prominutí trestu, a to s účinky zahlazení na základě amnestie prezidenta republiky.
39. Oprávnění prezidenta republiky k prominutí nevykonaného zbytku trestu vyplývá z čl. 62 písm. g) Ústavy České republiky, který v době rozhodnutí prezidenta republiky stanovil, že prezident republiky odpouští a zmírňuje tresty uložené soudem, nařizuje, aby se trestní řízení nezahajovalo, a bylo-li zahájeno, aby se v něm nepokračovalo, a zahlazuje odsouzení. Podrobnější podmínky pro zahlazení rozhodnutí, účinky zahlazení rozhodnutí, jakož i procesní postup soudu v případech, kdy dochází k zahlazení soudním rozhodnutím, upravoval trestní zákon v § 69-70 a zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, v § 363-366.
40. Trestní zákon obsahoval v § 70 odst. 1 pravidlo, že bylo-li odsouzení zahlazeno, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen. Shodné pravidlo je nyní v § 106 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku. Účelem této právní fikce je umožnit pachateli, aby po splnění určitých podmínek byly odstraněny nepříznivé důsledky jeho odsouzení, které přetrvávají i po výkonu trestu či ochranného opatření a které by mu mohly ztěžovat uplatnění v dalším životě (shodně Šámal, P. a kol. Trestní zákoník, 2. vydání, Praha: C.H.Beck, 2012, str. 1224). Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 Azs 25/2014-48 uvedl, že *„slovní spojení „bledí se“ nelze interpretovat jinak, než jako obecnou povinnost nahlížet na pachatele tak, jako by nebyl odsouzen, jako na osobu bezúhonnou.“* Výjimky představují pouze případy, kdy právní předpis výslovně stanoví, že i k zahlazenému odsouzení je třeba přihlídnout při

posouzení požadavku bezúhonnosti (srov. § 22 odst. 4 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu).

41. Jestliže právní předpisy stanoví, že se na pachatele, jehož trest byl zhlazen, hledí, jako by nebyl odsouzen, nelze důvody zamítnutí žádosti o trvalý pobyt spatřovat výlučně v odsouzení za spáchaný trestný čin (srov. opět rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 Azs 25/2014-48). Žalovaný má pravdu, že ačkoliv bylo odsouzení zhlazeno, nebrání mu to v tom, aby totéž jednání hodnotil pro účely řízení o žádosti o povolení trvalého pobytu jako závažné porušení veřejného pořádku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2013, č. j. 1 As 175/2012-34). Nicméně, to však neznamená, že by mělo být zhlazení zcela bez významu. Aby bylo možné uzavřít, že žadatel o povolení k trvalému pobytu představuje aktuální hrozbu závažného porušení veřejného pořádku, je třeba vzít v úvahu vícero proměnných. V prvé řadě je nepochybně potřeba hodnotit povahu a závažnost trestného činu. Rovněž je třeba vzít do úvahy časový odstup mezi jednáním a okamžikem, k němuž žalovaný rozhodoval o žádosti stěžovatele, tedy *aktuálnost* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2013, č. j. 1 As 175/2012-34). Zejména pak při posuzování, zda je doba vedení řádného života dostatečná, musí správní orgány vycházet především ze závažnosti trestní činnosti, její četnosti, míry recidivy a celkové délky kriminální minulosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2020, č. j. 8 Azs 147/2018-46). Správní orgán také musí zohlednit druh a výměru uloženého trestu, neboť právě ta odráží společenskou nebezpečnost jednání.
42. V nyní projednávané věci žalovaný provedl pouze základní úvahy týkající se povahy trestného činu (str. 4 napadeného rozhodnutí). Zhodnotil, že se v obou případech jedná o přečiny spáchané v krátké návaznosti. Důraz žalovaný kladl především na první z přečinů, tedy vydírání, přičemž měl za to, že šlo o vydírání se zbraní. Takový závěr ovšem nemá oporu v trestním příkazu. Z něj se podává, že byl žalobce odsouzen za spáchání přečinu vydírání podle § 175 odst. 1 trestního zákoníku, přitom spáchání tohoto trestného činu se zbraní se posuzuje podle § 175 odst. 2 trestního zákoníku. Tento trestný čin byl navíc spáchán ve spolupachatelství a ze skutkové věty je pak patrné, že „*jeden z nich měl za pasem střelnou zbraň*“. Žalovaný tedy, aniž by bylo postaveno najisto, přičítá žalobci, že spáchal trestný čin se zbraní, přičemž není zřejmé, zda měl zbraň za pasem právě on.
43. Žalovaný v napadeném rozhodnutí rezignoval na zohlednění uložených druhů trestů. V obou případech trestných činů byly uloženy peněžitě tresty, které žalobce zaplatil, tudíž se trestu ani nevyhýbal. Za přečin vydírání byl žalobce odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání pouhého jednoho roku, přičemž výkon tohoto trestu byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání dvou let. K podmíněnému odkladu soudy přistupují tehdy, jestliže vzhledem k osobě a poměrům pachatele, zejména s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a prostředí, ve kterém žije a pracuje, a k okolnostem případu mají důvodně za to, že k působení na pachatele, aby vedl řádný život, není třeba výkonu trestu (§ 81 odst. 1 trestního zákoníku). Žalovaný tedy hodnotil pouze povrchně povahu trestného činu, avšak již bez kontextu k uloženému trestu. Takovýto nekomplexní postup nemůže obstát.
44. Žalovaný si sice byl vědom, že trest odnětí svobody byl žalobci prominut amnestií a že od spáchání obou trestných činů uběhla dlouhá doba. Přesto, aniž by uvedl další hlubší úvahy, uzavřel, že „*dosud neuplynula dostatečně dlouhá doba na to, aby mohlo být na účastníka řízení pohlíženo jako by nebyl odsouzen*.“ Nevysvětlil již, jakou dobu by za dostatečnou považoval, a to za situace, kdy od spáchání obou trestných činů uplynulo již 15 let. Žalovaný

argumentoval závažností přečinu vyhrožování, aniž by se zabýval tím, že od roku 2010 žalobce žádné další trestné činy nespáchal. Krajský soud si je vědom, že pro kvalifikaci určitého jednání žadatele jakožto závažného porušení veřejného pořádku postačí relativně menší intenzita (závažnost) takového jednání a požaduje se relativně dlouhá doba chování žadatele bez excesů. Přesto žalovaný nesmí na řádnou úvahu rezignovat, jak se stalo v nyní posuzované věci. Optikou napadeného rozhodnutí by spáchání přečinu v minulosti znemožňovalo i po uplynutí dlouhé doby od jeho spáchání a po nápravě pachatele získání trvalého pobytu bez dalšího, s čímž nelze souhlasit.

45. Žalovaný ve vyjádření k žalobě z 15. 5. 2025 uvedl, že má žalobce bohatou a pestrou trestní minulost, byl zadržen na území Francie, kde má soudní vyhoštění, nerespektuje právní předpisy České republiky, není ani zaměstnaný a žije z prodejů opravených aut z Francie, avšak tato argumentace neodpovídá tomu, co má soud k dispozici. Tyto skutečnosti z předložených podkladů nevyplývají. Pokud jsou známy žalovanému z úřední činnosti a bral je v úvahu, měl je uvést a zohlednit již v napadeném rozhodnutí. Doplnovat odůvodnění napadeného rozhodnutí prostřednictvím vyjádření k žalobě není možné.
46. Lze tak uzavřít, že se žalovaný měl zabývat souhrnně všemi okolnostmi případu, tedy nejen typem přečinu, ale podrobně dobou, která od spáchání přečinů uplynula, aktuálností ohrožení zájmů České republiky, tím, zda má na posouzení věci vliv, že se na žalobce již hledí, jako by nebyl odsouzen. Teprve na základě podrobných úvah týkajících se všech rozhodných skutečností případu měl povinnost učinit přezkoumatelnou úvahu o tom, zda hrozí důvodné nebezpečí, že by žalobce mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Vzhledem k tomu, že tyto úvahy v napadeném rozhodnutí chybí, se krajský soud ztotožnil s žalobní námitkou žalobce stran nepřezkoumatelnosti a považoval ji za důvodnou.

V. Závěr a náklady řízení

47. Argumentaci žalovaného ohledně možného narušení veřejného pořádku shledal krajský soud nedostatečnou, proto žalovaný zatížil napadené rozhodnutí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Krajskému soudu proto nezbylo, než napadené rozhodnutí zrušit podle § 78 odst. 1 s. ř. s. a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém bude žalovaný vázán shora uvedeným právním názorem krajského soudu podle § 78 odst. 5 s. ř. s.
48. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci měl plný úspěch ve věci žalobce, proto má právo na náhradu nákladů řízení. Ze soudního spisu vyplývá, že náklady řízení představují v projednávané věci zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč a odměnu právního zastoupení žalobce, spočívající v odměně za dva úkony právní služby dle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“), konkrétně převzetí a příprava zastoupení a písemné podání ve věci samé v částce 4 620 Kč za jeden úkon, celkem 9 240 Kč (§ 7, § 9 odst. 5 advokátního tarifu) a náhradu hotových výdajů v částce 450 Kč za jeden úkon právní služby, celkem 900 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Celkem je tedy žalovaný povinen žalobci k rukám jeho zástupce na nákladech řízení nahradit částku 13 140 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Neúspěšnému žalovanému právo na náhradu nákladů řízení nenáleží.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 26. červen 2025

Mgr. Jana Volková
samosoudkyně